

V různých rozhovorech se často stále znovu opakuje: Nic není černobílé – svět je barevný, na všem je něco dobrého a něco zlého. Nemůžeš se dívat tak černobíle – není pouze tvoje pravda, musíš připustit i jinou pravdu. Já souhlasím, svět není jen černá a bílá, má mnoho barev. Ale je zde jeden fakt, který nelze popřít. Je to smrt. Smrt vede jasnou dělicí čáru, hranici. Není to zjednodušené vidění, naopak, kdokoli by chtěl tuto hranici popírat, musí být slepý i hluchý. Přes mnoho barev života jsou nakonec jen dvě možnosti – černá a bílá – život nebo smrt.

Když jde o tělesnou smrt, hraje tento fakt malou roli – nevyhne se jí nikdo. Barvy tohoto světa vyhasnou. Jinak je tomu ale s druhou smrtí, věčnou. Nikdo jí nemusí zemřít, ale každému hrozí, protože každý propadl smrti. A tak všechny světlé barvy září jako bílá a všechny tmavé jsou temné jako čern. Nakonec rozhoduje jediný výsledek: Kdo má Syna, má život – kdo nemá Syna Božího, nemá život.

ZÁKLADNÍ ROZVRH

- **Úvod – Hranice mezi životem a smrtí.**

Když nám jde o život, bojujeme tak, že se to stalo dokonce příslovím: Bojuje jako o život. Když jde o život někomu, koho máme rádi, modlíme se tak, jako nikdy předtím. A přitom jde pouze o první smrt, tělesnou, dočasnou. Jaktože potom, když jde o druhou smrt, duchovní, věčnou, neodvratitelnou, jsme lhostejní, neteční, chladní. Vždyť nám jde o život!

- **Hranice mezi svatostí a skutečným životem.**

Kolikrát jsme po nějakém kázání, besídce, dorostu toužili žít život opravdu s Bohem. Jaké by bylo nádherné bojovat proti hříchu v Ježíšově moci, žít tak jak jsme o tom slyšeli a uvěřili. Proč jsme ale dopadli jako trní, nebo skála v podobenství o rozséváči? Proč jsme to nedokázali? Jsou to malé hříchy, zlé zvyky, co nás mění natolik, že i když chceme, nedokážeme žít s Ježíšem.

- **Hranice mezi tímto světem a Božím člověkem.**

Zjišťujete, že nerozumíte svým nevěřícím kamarádům, spolužákům? Zjišťujete že nemůžete být stejní, že vybočujete, jste divní? Nebo se toho teprve bojíte? My ale musíme být jiní! Nejsme z tohoto světa. Pak je zde však otázka – jak to máme zvládnout, jak máme v tomto světě žít? Žalm 37.

- **Hranice mezi vírou v Boha a důvěrou v něj.**

Věřit v Boha, znamená vědět, že Bůh je a možná i chodit do kostela a modlit se. Důvěřovat Bohu znamená přestat mít strach. Láska nezná strach; dokonalá láska strach zahání. Bojíme se o sebe, o svá práva, své spravedlivé nároky, své místo v životě? Bojíme se zajít tak daleko, že nebude cesty zpět? Pak nedůvěřujeme Bohu a jeho slibům, a když mu nedůvěřujeme, nemůžeme jej milovat.

PRŮVODNÍ VERŠ

Kdo má Syna, má život; kdo nemá Syna Božího, nemá život. **1. Janův 5,15**

Hranice mezi životem a smrtí

Jako úvod k dnešnímu dni nám poslouží poměrně známá psychologická hra. Doprostřed místnosti položíme matraci nebo karimatku a pak vyhlásíme: Za pět minut se sem přivalí velká vlna. Každý kdo nebude v loďce, zemře. Do lodi se ale vejde pouze pět lidí. Jestli v době, kdy se přivalí vlna, bude v lodi více lidí, nepřežije nikdo. Vaším úkolem je, dohodnout se, kdo bude v lodi. Pak nastavíme budík na pět minut. (Je třeba hlídat, pravděpodobně vypukne bitva). Cílem je ukázat poté na to, jak bojujeme, když jde o život.

→ Jde o život

1. Janův 5,15; Matouš 24,37–42

Verš našeho tábora je: „*Kdo má Syna, má život; kdo nemá Syna Božího, nemá život.*“ Název je Hranice. A opravdu, když si to přečteme, vidíme hranici jako velikou tlustou čáru. Někdo bude žít, jiný bude mrtvý. Jak to říká Pán Ježíš: Dva lidé budou vedle sebe, budou dělat stejnou věc, ale jenom jeden z nich bude vzat do nebe (Mt 24,37–42). Jenom ten, kdo má Syna (tzn. má Pána Ježíše), bude žít. Nejde říkat, že je víc možností, že stačí dělat dobro. Jenom ten, kdo má Ježíše, bude žít.

Když nám jde o život, a stačí to jen jako, ve hře, tak bojujeme. Co všechno bychom udělali, kdyby nám šlo opravdu o život? Jak bychom se modlili? Na čem by nám záleželo? Co by bylo nepodstatné? Co bychom obětovali? A co kdyby šlo o život někomu, koho máme rádi? Jenže nám jde o život! Tady na zemi se rozhoduje, jestli zemřeme navěky, nebo budeme navěky žít. Zapomeňme na všechny nepodstatné věci a bojujme o věčný život nejméně tak, jak bychom bojovali o ten pozemský. Co musíme udělat? Mít Pána Ježíše a nepouštět se ho.

Hranice mezi svatostí a skutečným životem

Dnešní den bychom se měli pozastavit nad kontrastem, který popisuje také apoštol Pavel v listu Římanům 7,18: „*Chtít dobro, to dokážu, ale vykonat už ne.*“ Kolikrát bychom také chtěli žít lepší život. A to ne v tom sobeckém smyslu – mít se dobře – ale více se líbit Bohu. Jak vidíme, měl stejný problém i apoštol, ale přesto – on byl na tom lépe. Určitým svědkem takového kontrastu nám může být Saul:

a) Saulova sláva

1. Samuelova 9,17–10,9; 10,10 a 27; 11,11–15

Saul byl celkem obyčejný syn svého otce. Dělal běžnou práci a když se ztratily oslice, šel je hledat. Náhle se ale jeho život úplně převrátil. Od té doby už nic nemohlo být jako dřív. Nejenže jej potkaly tak podivuhodné věci, jaké k němu mluvil prorok Samuel, a že s ním slavnostně jedl. Hlavně jej Bůh postavil tváří v tvář velkému úkolu, který pro něho měl. Být králem. Saul přijal toto slovo s údivem a s pokorou (9,21), a tak pro něho měl Bůh ještě něco většího. „*Sotva se Saul obrátil, aby od Samuela odešel, proměnil mu Bůh srdce v jiné.*“ (10,9)

→ To je chvíle, která může nastat (a u mnohých z nás už nastala) v životě každého z nás. Nějakým slovem, poselstvím, událostí se nás Bůh dotkne. My jsme zaskočeni a udiveni jako Saul – „*Jak mi můžeš říkat něco takového?*“ (9,21). Pokora a údiv. To je správný postoj, když nás osloví Bůh. Pak totiž může pokračovat k něčemu ještě většímu: Proměnit naše srdce v jiné. Není napsané, jak se to u Saula projevilo. Nejspíše to nebylo hned vůbec znát. Nemusí to být vidět hned. Ale projeví se to, když se setkáme s Božími věcmi. Jakmile se Saul potkal s proroky – připojil se k nim (10,10). Tak také my poznáme proměněné srdce podle toho, že se ochotně připojíme všude tam, kde se setkáme s Božími věcmi. A druhý projev se objevil teprve později. Saul nehájí sám sebe. Nereaguje na posměšky a nechce se mstít. Je „*jako by neslyšel.*“ (10,27 a 11,13).

b) Saulův pád

1. Samuelova 13,5–14; 14,47; 15,1–24

Saul začal své kralování dobře. Ale jak to skončil? Nejprve se skrýval, když měl být ustanoven za krále (10,22) a teď si najednou troufá dokonce sám obětovat (13,9). Co hůř, všude, kam chodí, si počíná svévolně, podle sám sebe (14,47). Chlubí se tím, že poslechl Boží slovo (15,13) a jakoby neslyšel bučení dobytka, které ho usvědčuje ze lži. Zajde tak daleko, že na něho Samuel musí vykřiknout: „*Přestaň!*“ (15,16) a připomenout mu postoj který ztratil: „*Cožpak nejsi vůdcem izraelských kmenů, ačkoli sis dříve připadal nepatrný?*“ To je to, co Saul ztratil. Pokoru a údiv. To, že je králem, považuje za všední a samozřejmé. Neděkuje za to Bohu. Srdce, které mu Bůh proměnil si znovu zkazil. Čím? Svou svévolí (14,47)!

Izajáš 59,2: Jsou to právě vaše nepravosti, co vás odděluje od vašeho Boha, vaše hříchy zahaly jeho tvář před vámi, proto neslyší. Mezi Boží svatost a sebe vystavěl Saul obrovskou oddělující hranici. Hranici vystavěnou z hříchu – pýcha, lež, dělání si svých věcí podle sebe, dívání se po vlastním zisku...

→ Hranice

Izajáš 59,2; 1 Petrův 2,9b; Římanům 5:8

S námi je to stejné jako se Saulem. Bůh k nám promluví a promění naše srdce. My jsme nějaký čas udiveni a nadšeni. Chválíme Boha a slibujeme jemu i sobě, jak budeme poslouchat, jak se jím necháme vést, budeme mu sloužit. Připojujeme se všude tam, kde jde o Boží věci. A přesto za nějaký čas by na nás mohl, stejně jako na Saula, někdo oprávněně křičet: „*Přestaň!*“ Jsi daleko od Boha.

Co se to stalo se Saulem? Co se to děje s námi? Jsou to naše hříchy, co mezi nás a Boha postavilo hranici. (Iz 59,2) Ne tolik ty velké věci, které si vyčítáme a kterých litujeme. Jsou to všechny ty hříšné drobnosti, nad kterými ani nepřemýšlíme. Jako Saul říkáme, že posloucháme Boha (1 S 15,13), ale těchto věcí si ani nevšímáme. Považujeme je za normální. Jsou to: malé zbytečné lži, vymlouvání se, odmítání rodičům, hádky a rvačky, nevrácené peníze, kritizování druhých, pomluvy, drzost, opisování ve škole, nesnášení spolužáků, neposlušnost, drobné podvody a triky, posměch, odmítnutí pomoci. Jsou to drobnosti, ale jsou to zlé věci, které také z nás dělají zlé lidi. Staví hranici mezi nás a Boží svatost. Proto znovu potřebujeme pokoru a údiv.

Pane, prosím odpusť, vždyť jsem takový hříšník. Děkuji, že jsi za mne zemřel a zavolal jsi mě k sobě do světla, i když nerozumím tomu, proč jsi mě tolik miloval. Děkuji, že ti mohu uvěřit.

Hranice mezi tímto světem a Božím člověkem

Dnešní den navazuje na předcházející. Poté co se Saul zprotivil Bohu svou svévolností a dalšími hříchy, začal jej přepadat zlý duch. A právě zde se setkáváme s Davidem. Důležitý tentokrát nebude pro nás Saul, jako předešlý den, ale David. David byl totiž Boží člověk a ve svém životě narazil na zásadní hranici. Hranici mezi ním a světem.

a) Davidovo setkání se Saulem

1. Samuelova 16,14–23; 18,10–13

Saula opustil Hospodin, a tak hledal, co by ho uklidnilo, aby mu bylo dobře (16,16b). Jeden člověk ze Saulovy družiny si vzpomněl na Davida a velmi ho chválí. Vyjmenoval celou řadu předností a nakonec, jako to nejlepší: „*je s ním Hospodin.*“ (16,18b). Za nějaký čas David znovu hrál u Saula. Saul se pokusil ve zteku Davida zabít, a když se mu to nepovedlo, začal se Davida bát a rychle ho odstranil ze své blízkosti (18,13). David se nechoval špatně. Co tedy na něm bylo tolik provokující? To, že „*s ním byl Hospodin, kdežto od Saula odstoupil.*“ (18,12).

- Lidé ve světě jsou v podobné situaci jako Saul. Mají spoustu problémů a hledají způsob jak si ulevit, aby jim bylo dobře (16,16b). To je snaha všech nevěřících. Bojí se problémů, a tak se snaží mít se dobře. Proto se tolik dívají na filmy, hrají hry, chodí na zábavy, ve svých partách provádějí všemožné věci, nosí mp3 na uších, snaží se být veselí. Jen aby nebyl klid. Aby se pořád něco dělo. Aby se cítili dobře. Když jsou sami a v klidu, mají strach. Jestliže jsme ale věřící, musíme být jiní! S námi je Hospodin jako s Davidem (Mt 28,20). Ježíš říká o svých učednících: „*Nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa.*“ (J 17,16). Nemůžeme se chovat stejně jako oni. Dá se očekávat, že je to bude provokovat. Jako Saula provokoval David. Možná nás budou chtít odstranit ze své blízkosti, vyhodit nás, jako Saul Davida (18,13). Není na tom nic zvláštního – Ježíš říká, že žák není nad svého učitele. A jeho také vyhazovali (Mt 10,23–24).

b) Davidův Žalm

Žalm 37

Jak už jsme říkali, David měl mnoho zkušeností s tím, že ho někdo vyháněl, vyhazoval, nechtěl se s ním přátelit, zradil ho atd. Svědčí o tom i mnohé žalmy. Ale tento (37) je zvláštní tím, že v něm David radí, jak to zvládnout. Jak se s tím vyrovnat. Co říká? Nevzrušuj se kvůli zlovolníkům, nezávid' těm, kdo jednají podle. (v.1) Odlož hněv a zanech rozhořčení, nevzrušuj se, ať se nedopustíš zlého. (v.8) Ztiš se před Hospodinem a čekej na něj. (v.7) Doufej v Hospodina, konej dobro. (v.3) ... Proč? David odpovídá od devátého verše. Protože převezšchny výhody, které si získá svévolník, je rozhodující jediná věc: se spravedlivými je Hospodin.

→ Hranice

Jan 17,16; Izajáš 8:11–13; 1. Janův 5,15

Když se dáme Bohu, necháme jej, aby změnil naše srdce a budeme s ním žít každý den, jistě budeme pro nevěřící lidi divní. Protože ti, kdo věří, nejsou z toho světa.

Budeme se muset chovat jinak. A jistě to bude mnohdy těžké. Když nebudeme opisovat, dostaneme horší známku. Když nebudeme chtít ubližovat druhým, nebo něco ničit, budou se smát a my budeme muset vysvětlovat proč. Když budeme poslouchat rodiče, tak nebudeme moci dělat věci, které většina lidí dělá. Když budeme mluvit pravdu a nepomůžeme podvodu, bude nás někdo považovat za zrádce. Ale na to všechno nemáme hledět. Nemáme se rozčilovat a nadávat. Nemáme si ztěžovat a už vůbec ne chovat se stejně. Nemůžeme se chovat stejně, protože mezi námi a tímto světem Bůh dal hranici. Tuto hranici nesmíme překročit, musíme být jiní. A taky můžeme být jiní, protože to, že známe Pána Boha, je cennější než cokoli jiného.

Myslíte si, že ne? Tak to málo znáte Boha. Vzpomeňme na tu hlavní hranici: Kdo má Syna (Ježíše), má život; kdo nemá syna Božího, nemá život. Když věříme, máme život. Jak bychom pak mohli cokoli závidět někomu, kdo má smrt?

HRANICE MEZI VÍROU V BOHA A DŮVĚROU V NĚJ

Dnešní den se v dějinách Izraelského lidu vrátíme o nějaký čas nazpět do doby soudců. Soudce Gedeon prožil zvláštní povolání Bohem. Ale ještě zvláštnější vítězství. A právě záznam o jeho životě bude tento den svědectvím i nám. On totiž ve svém životě poznal hranici mezi vírou v Boha a důvěrou v něj.

a) Gedeónovo povolání

Soudců 6,1–13

Izrael se nachází v žalostné situaci. Midjínci ho tvrdě vykrádají a Hospodin se svého lidu nezastane. Proč? Dělalí zlé věci (v. 1). Zapomněli na svého Boha? Ne to vůbec ne. Oni k němu volají, doslova úpí, křičí (vv. 6 a 7). Proč je tedy Bůh neslyší? Hospodin poslal proroka, který to vysvětluje. Říká: „... *Řekl jsem vám: Já jsem Hospodin, váš Bůh. Nebojte se bohů Emorejců, v jejichž zemi sídlíte. Ale vy jste mě neuposlechli.*“ (v. 10). Izraelci se provinili strachem! Strachem z něčeho jiného než Hospodina. Za této situace přichází Boží posel ke Gedeónovi. Oslovuje Gedeóna: „*Hospodin s tebou, udatný bohatýře!*“ (v. 12) A tady se projevuje Gedeónův nedostatek víry. On nepochybuje, že Bůh je. Pochybuje ale, že Bůh je *s ním*. Jestli je s námi Bůh, proč se nám toto děje? Kde je jeho moc, o které nám vyprávěli otcové? S námi už Bůh není (v. 13).

- S Izraelci to bylo podobné, jako je to s námi. Věřícím se kdekdo posmívá, neberou nás vážně. My máme problémy, starosti, trápení. Občas brečíme, modlíme se, voláme k Bohu. A kde je odpověď? Nepřichází – stále se trápíme, stále máme obyčejný život, který je buď špatný, nebo nudný. Proč? Protože se něčeho bojíme více než Boha! Máme strach z druhých lidí, máme strach z neúspěchu, ze zklamání. Strach o sebe, strach, že nejsme dost dobří, že se ztrapníme, strach ze selhání, bolesti. Jsme plni strachu stejně jako Gedeón a Izraelci (vv. 10 a 11). Věříme, že Bůh je. Věříme, že v bibli je pravda. Ale nevěříme, že Bůh je s námi. Jak se to projevuje? Právě naším strachem. Bůh nám slíbil, že bude s námi (Mt 28,20; 6,31–34 ...). Ale my mu nevěříme, že se o nás postará.

b) Gedeónovo vítězství

Soudců 6,14–16; 7,1–25

Bůh ale s Gedeónem jedná přímo, a tak úplně obrací jeho postoj i víru. Bůh Gedeóna posílá. Nedává mu zvláštní moc, něco speciálního, naopak ho posílá *v této jeho síle* (6,14). Gedeón tomu nerozumí. Snad se pokouší vymlouvat, nebo přistupuje k Božímu povolání opravdu s úžasem a pokorou. „*Jak bych mohl Izraele vysvobodit?*“ (6,15). Bůh mu ale vysvětluje jak: „*Protože já budu s tebou.*“ (6,16). Obnovit Gedeónovu důvěru v něho, to je to, o co Bůh usiluje. A jak vidíme v začátku Gedeónova boje – stejný záměr má Bůh také s celým Izraelem. Nechce aby si Izraelci mohli říci, že se vysvobodili sami. (7,2) Bůh sníží počet armády natolik, že nemá žádnou šanci na vítězství a čeká od Gedeóna a Izraele důvěru. Očekává takové jednání, které vyžaduje absolutní důvěru. Říká Gedeónovi: „*jednej rozhodně*“ (7,11) ve věci, kde bez něho nemá Gedeón žádnou šanci. A pak ... vítěství.

→ Hranice

Izajáš 8,12b–13; Žalmy 37,5; 1 Janův 4,18

Věříme v Boha. Ale nedůvěřujeme mu. Naše nedůvěra a náš strach z mnoha věcí a událostí se nám stává překážkou. Bůh nás ale povolává. Volá nás tak jako Gedeóna. Nemáme čekat, až na tom budeme lépe, až se nebudeme bát, stydět, až budeme více věřit. Ne. Máme Bohu důvěřovat okamžitě. Tak jak jsme. Ve své nynější síle (Sd 6,14). Už se nemáme bát ničeho kromě Boha (Iz 8,13). Máme jednat rozhodně v situacích, ve kterých se musíme spolehnout jen na Boha. Bůh nás bude *právě* do takových situací posílat. Říkáme, že máme Boha rádi, ale jak můžeme mít rádi někoho, komu nedůvěřujeme? Láska nezná strach, proto, když se bojíme sami o sebe, usvědčuje nás to, že Boha nemilujeme. Překročíme proto tu hranici – nespokojme se pouze s vírou, že Bůh je. Bůh nás povolává, abychom mu důvěřovali.

JAK PRACOVAT S TEXTEM?

Tento text je psán pro učitele. Záměrně není zpracováván tak, aby ho bylo možné přímo přečíst nebo převyprávět dětem. U každého dne (kromě úvodního) jsou dvě části a) a b). Před každou z nich jsou biblické odkazy, které je třeba si přečíst a pokud se jedná o příběhy, později je dětem převyprávět. Po odkazech následuje krátký výklad, a pak část uvozená šipkou. Tyto odstavce obsahují aplikaci do života dnešních dětí. Pokud je navíc oddělena nadpisem „Hranice“, jedná se o hlavní závěrečný důraz. Aplikace je zpracována tak, aby ji pochopil učitel, nikoli děti. Bude třeba vymyslet vlastní způsob, jak tyto pravdy dětem přiblížit tak, aby byly srozumitelné tzn. dostatečně jednoduché, jednoznačné i krátké. Při přípravě i pročítání materiálu srovnávejte svůj výklad se stručně vyjádřeným cílem, jak je napsán na titulní straně (titulní strana patří k textu). Pro udržení návaznosti je dobré držet se v hlavním důrazu tohoto shrnutí a také zdůraznit motiv „hranice“.

Odvažujeme se to říci, protože důvěřujeme v Boha skrze Krista. Ne že bychom mohli tuto způsobilost přičítat sami sobě na základě toho, co je v nás; naše způsobilost je od Boha, který nás učinil způsobilými sloužit nové smlouvě, jež není založena na liteře, nýbrž na Duchu. Litera zabíjí, ale Duch dává život.

2 Korintským 3,4-6